

In Memoriam: BRANKO VUKOJEVIĆ (1956 - 2003)

ČOVEK KOJI JE VOLEO SMEH

Svaki pogled unazad pogotovo u naše vreme ekspresno brzog razvoja i primene mikro tehnologija nosi ozbiljnu opasnost od zapadanja u nostalgiju i krajnje površnih procena. Naravno, u takvom osvrtu lako ćemo se složiti da je nekadašnji životni tempo odgovarao većem broju „trkača“ kroz životne procese, ali opasnost leži ako zanemarimo i potcenimo da svako vreme nosi svoje nedaće i izazove.

Za generaciju kojoj je pripadao nedavno tragično preminuli Branko Vukojević ti izazovi su se svakodnevno otvarali. Duhovit, inteligentan pa samim tim i beskrajno ljubopitljiv bezrezervno je uranjao u svaku novu tehnologiju od TV-a koja se pojavila kada je učio da hoda, preko vokmena, videa i prvih personalnih računara do današnjih digitalnih aparata neprestano zapitan koje su njihove mogućnosti, ali i koje su granice njihove primene. Zato će se njegova prva TV komedija „Video jela, zelen bor“ i baviti šumovima u komunikaciji između naših ljudi smeštenih u dva miljea - ruralnom sa svim svojim atavizmima i visoko urbanom sa neizbežnim gastarbajterskim bluzom. Pre toga je već napravio storiju u okviru kulturnog omnibusa „Kako je propao rokenrol“ u kojoj je precizno kroz priču o turbo folku naznačio elemente mentaliteta i tragičnu nehajnost i površnost koje su „kumovale“ svemu onome u čemu smo, i ne svojom voljom, učestvovali u devedesetim. To nije bilo prvi, a ni poslednji, put da jasnije od drugih prodre

u život, registruje uzroke i ukaže na posledice. Redovno kroz humor kao najdelotvorniji način da neutrališe nepodnošljivi sudar sa tragikom zbilje. Mnogi će reći da su filmovi „Dečko koji obećava“ i „Kako je propao rokenrol“ bili izvanredna anticipacija onoga čemu smo neizbežno hrlili, ali za autore ovih dela to je uveliko bila zbilja. Veliki autori su upravo stoga veliki, jer jasnije i preciznije vide i uobličavaju stvarnost.

Jedna od njegovih bitnih odlika bila je i ta da nipošto nije želeo da se ponavlja. Mnogi ljudi naprave uspešne karijere neprestano ponavljajući, ili tek neznatno modifikujući, istu stvar. Branko to nije mogao - jer, to nije želeo! Do debija na filmu je došao u 33. godini, kao doajen koji iza sebe ima staž od petnaest godina pisanja o rokenrolu i popularnoj kulturi. Od starta, bilo je jasno o kakvom potencijalu je reč. Već prvim tekstom je izazvao oduševljenje tadašnjeg urednika kulturnog magazina „Džuboks“ koji će ushićeno izjaviti da je to najozbiljniji i najkompetentniji tekst napisan o muzici nekog domaćeg autora. Podigavši odmah letvicu toliko visoko, sledećih deceniju i po nije mu ostalo ništa drugo nego da se takmiči sa samim sobom. I nije posustajao. Istančanog senzibiliteta ne samo da je nepogrešivo prepoznavao tokove i struje u večno promenljivoj industriji zabave, već ih je i definisao pre i ubedljivije od svih drugih. Stoga je logično da se standard definisao prema njemu. Kada je i sam, koju godinu kasnije, postao urednik Džuboksa smatrao je za dužnost da oblikuje i afirmiše generaciju kritičara. Naoružan osmehom i strpljenjem ubrzo je imao priliku da nadgleda rezultate. Ponoviće to koju godinu kasnije u kratkom, ali najbitnijem, periodu postojanja „Ritma“, predvođeci novu talentovanu generaciju srpskih rokenrol i filmskih kritičara.

Zarobljeni u vremensku kapsulu njegovi tekstovi rasuti na sada već uveliko požutelim stranicama „Džuboksa“ i „Ritma“ ubedljivo su svedočanstvo raskošnog talenta i bogatog duha. I nije važno da li je on odabrao rokenrol ili je rokenrol pronašao njega, to je bio više nego srećan spoj. Samo povremeni ili površni čitaoci shvatali su ova dva, danas kulturna magazina, kao štampu koja se bavila muzikom i filmom. Kao onima koji su je stvarali tako i onima koji su o njoj pisali muzika je bila medij kroz koji su saopštavali svoje stavove o svetu i životu. Branko je posedovao tu sposobnost da brže, bolje i preciznije dešifruje te ponekad ne tako jednostavne poruke.

Još pre nego što su se začuli prvi pucnji znao je da svet koji je sanjao nepovratno nestaje. Bez drame i pompe spakovao se i otišao u London gde će u početku završavati video igru, oblikovati ćirilčne fontove i na kraju uroniti u animaciju i veb dizajn. Crv pisanja ga neće ostaviti na miru i pogotovo poslednjih godinu-dve sve će češće pominjati kako namerava da se vrati igri reči...

Branko Vukojević je pripadao a zatim i predvodio generacije koje su delovale sa neprestanom željom da učine ovaj svet ako već ne boljim onda barem podnošljivijim. A takvi uvek više daju nego što dobiju. Ovoj sredini, pa i ovom svetu, će bolno nedostajati.

Momčilo Rajin